

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“
izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno Din 24.—
polletno Din 12.—
posamezna številka Din 1.—

**Oficialno glasilo „Dež. zveze kranjskih obrtnih zadrug
v Ljubljani“ in „Zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug“
s sedežem v Celju in slovenskih obrtnih društev.**

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratom:
Din p
Pri 1 × objavi $\frac{1}{4}$ str. 500.—
„ „ „ $\frac{1}{2}$ „ 250.—
„ „ „ $\frac{1}{4}$ „ 125.—
„ „ „ $\frac{1}{8}$ „ 62.50
„ „ „ $\frac{1}{16}$ „ 31.25

VI. letnik.

V Ljubljani, dne 1. septembra 1923.

Štev. 17.

VABILO

na

VELIKO ZBOROVANJE vseh obrtnikov Slovenije

ki se vrši

v soboto, dne 8. septembra 1923. ob 10. uri dopoldne
v dvorani „Kazine“

(prvo nadstropje restavracije „Zvezda“ na Kongresnem trgu).

Dnevni red:

1. Preosnova zakona o zavarovanju delavcev in obstoječe centralizacije. Poroča g. Jakob Zadravec iz Središča.
2. Izenačenje davkov. Poroča g. Ivan Rebec iz Celja.
3. Prisilno zavarovanje obrtnikov in njih rodbinskih članov zoper bolezen in starost. Poroča g. Franc Ravnikar, načelnik Pokrajinske zadruge tesarskih mojstrov v Ljubljani.
4. Uvedba obligatorne mojstrske preizkušnje. Poroča g. Matej Oblak, načelnik Zadruge čevljarjev v Ljubljani.

**Deželna zveza obrtnih zadrug
v Ljubljani.**

Vsi na shod!

Obrtniki! Razmere, v katerih živimo, težak položaj, v katerem se danes nahaja obrtništvo, in slabe perspektive za bodočnost nas silijo, da se v zaščito svojega obstanka strnemo v enotno fronto. „Deželna zveza obrtnih zadrug“ je morala splošnemu klicu, ki je prihajal iz obrtniških vrst vseh krajev, ugoditi in je sklicala za 8. septembra t. l. obrtniški shod. O programu shoda smo že poročali v dnevnikih, in na podlagi vprašanj, ki prihajajo k Zvezi, je videti, da vlada veliko zanimanje za to prireditve, ki bo lepa manifestacija vsega slovenskega obrtništva.

Že točke programa, ki so se določile po predlogih celokupnega obrtništva, kažejo, da gre tu za zbor, ki bo obravnaval samo aktualna, celokupno obrtništvo zadevajoča vprašanja. Iz programa pa je tudi razvidno, da so izbrane točke življenske važnosti za obrtnika, da se bodo na shodu obravnavala vprašanja, ki posegajo globoko v ustroj obrtništva in od katerih je odvisen ne samo dobrobit obrtništva, ampak celo njega obstoj. Ogromne socialne datatve,

težka davčna bremena, ki ležijo kakor mora na obrtništvo in mu ne dovolijo, da bi se dvignilo, da bi se prosto razvijalo tako, kakor bi se moglo po vseh predpogojih, katere mu nudi narava in katere so mu ustvarile gospodarske razmere v novi državi, ogrožajo obstoj obrtništva. K temu vprašanju smo obrtniki primorani, da zavzamemo svoje stališče, da postavimo konkretne predloge in zahteve, za katerih udeležitev bo moral žrtvovati sleherni obrtnik vse svoje sile.

Ako motrimo razvoj obrtništva izza prevrata, si pač ne moremo ustvariti najlepše slike. Priznati moramo, da to niti ni razvoj, ampak samo mučno vegetiranje, borba za kruh. Nikjer ne zapazimo najmanjšega napredka, nobenega poleta. Vrzeli, ki so se odprle po prevratu, nismo še izpopolnili in pri obupnem položaju našega strokovnega šolstva ni niti upati, da bi jih v doglednem času izpopolnili. Posameznih strok, ki bi bile v našem gospodarstvu nujno potrebne, nismo še zasedli in jih tudi ne bomo, ako jih ne zasedejo inozemski obrtniki. Do tedaj pa naj bo naš konsument navezan na uvoz iz inozemstva! Kdaj si ustvarimo panoge, ki jih še nimamo? Pa tudi v že obstoječih udomačenih strokah ne opazimo prav nobenega napredka, povsod vlada pomanjkanje ambicije, vsake inicijative. Namesto da bi se posamezni obrti mehanizirali, da bi se ročno delo nadomestilo s strojnimi, so tudi stari preizkušeni obrti, ki so nam dali že dokaj dobrih, nekoč celo v inozemstvu cenjenih mojstrov ostali na primitivni stopnji, ne da bi v tehničnem oziru napredovali niti za pičico. Ali je nam slovenskim obrtnikom res sojeno, da ostanemo večni trpini in da si bomo služili svoj kruh večno prikovani k orodju, kakor volovi v jarem? Koliko časa bomo še mirno gledali, kako tečejo mimo naših hiš neuporabljene vodne sile, da je ob cesti pred našimi obrati napeljana električna moč, ki bi mogla vsaj deloma nadomestiti naše telesne napore. S tem bi prištedili dobršen del naše energije, ki bi jo uporabili drugod, s čimer bi se dvignili naši obrti, pomnožili v prid posameznikom in vsej državi.

Vse to vidimo, gledamo mirno in zadovoljni smo, da še živimo. Ogromna gospodarska bremena nas tlačijo k tlom, nam vzamejo vsako življensko silo, vsako voljo in veselje do poleta. Kakor bolan, slabokrven organizem životarimo in smo srečni, da nas ni še udušilo. Samo oni, ki so še zadostno močni, se zavedajo te bolezni, ki je zazibala naše obrtništvo v

letargijo, in zahtevajo odpomoči. Njih klicu morajo slediti vsi, ki še čutijo, da so obrtniki, vsi, ki se preživljajo in ki se hočejo še preživljati s svojim obrtom. Kdor ne čuti v sebi dolžnosti, da dá s svojo prisotnostjo na shodu vsaj moralne opore našim prvo-bojevnikom, ta ni obrtnik ali vsaj ni vreden, da nosi to ime, ki ga uporablja samo za krinko.

Pravega obrtniškega shoda nismo letos še imeli in zbog tehničnih težkoč tudi ni pričakovati, da bi se mogel še kateri vršiti. Dan shoda se je določil v času, ko se vrši v Ljubljani velesojem, katerega bo itak obiskal velik del obrtništva in ki nudi obrtnikom z dežele ugodno priliko, da uporabijo sejmsko legitimacijo za polovično vožnjo po vseh železnicah. Tudi okolnost, da je dan prireditve praznik, kateremu sledi nedelja, bo mnogim dovolila odpotovanje od doma. Vsa ta dejstva je pripravljali odbor vpošteval in ni mogel izbrati ugodnejše prilike. Izgovorov za odsotnost ne bo prav nobenih.

Omogočeno je s tem vsakemu obrtniku, da se udeleži shoda z neznatnimi stroški in brez posebne zamude časa. Zato kličemo še enkrat: vsi na shod, ker na shod **moremo** in **moramo** vsi! Čim večje bo število, tem impozantnejša bo manifestacija, tem samozavestnejše bomo stavili naše predloge in zahtevali udeležitev naših utemeljenih zahtev. Zato naj ne izostane nikdo! Tovariši, agitirajte med zaspanci, da ne ostanejo doma brez res tehtnega vzroka! Vsi, vsi morajo dne 8. septembra na shod!

J. Z.:

Misli.

O potrebi in vrednosti naših obrtnonadaljevalnih šol se je že toliko govorilo in pisalo, da bi se pač slehern slovenski obrtnik moral zavedati dolžne skrbi za ohranitev teh institucij. Dolžnost naših državnih krmarjev pa je, da skrbijo za obstoj teh šol, da skrbijo za napredek obrtniškega naraščanja, ker le v močnem obrtništvu leži podlaga za zdrav razvoj države.

Čeprav se v polni meri zavedam požrtvovalnosti slovenskega učiteljstva za ohranitev obrtnih nadaljevalnih šol in dosežene uspehe rad priznavam, mi bodi vendar v tem pogledu dovoljeno nekoliko misli, ki stremijo za tem, da bi se naše vajeništvo nekvarno dosedanjega pouka, če že ne povsod, vsaj tam, kjer so za to dani predpogoji, poučevalo o predmetih praktičnih življenjskih potreb.

Predvsem je važno, da se naše vajeništvo, preden stopi v samostojno življenje, zaveda dolžnosti in pravic državljana. Potrebno je, da se seznani v občevarstvu z oblastmi z najvažnejšimi zakoni, predvsem z vsemi obrtnimi predpisi. Vajenec naj bi vzel s seboj v življenje pojmovanje važnosti naših zadrug in društev, vcepiti bi se mu morala že v rani mladosti spoštovanje in veselje do dela v stanovskih korporacijah, ter ga ohraniti kot nepokvarjen del velikega obrtniškega telesa.

Veliko važnost polagam na to, da se vajeništvo seznani s pomenom trgovskih in obrtnih zbornic ter da se z vneto zaveda dolžnosti in pravic do svojih stanovskih institucij. Ne dvomim, da bi tu in tam katerega celo zanimali davčni predpisi ali vsaj spoznavanje istih, način napovedi, rekurzi itd.

Za vzgojo dobrih, vestnih narodnogospodarskih delavcev bi bilo na mestu, da se vajencem predava o državni upravi, o pomenu in namenu občinskih in drugih avtonomnih korporacij ter se jih kot bodoče samostojne obrtnike usposobi v zanimanju za gospodarsko delo v občinah in okrajih.

Pouk o narodnem gospodarstvu bi pokazal vajeništvu celotnost gospodarskega življenja, stalež obrtništva v istem, razumevanje in spoštovanje do svojega poklica, porast zavednosti in pojmovanje velikega pomena našega stanu. Marsikateri bo sledil z zanimanjem tem predmetom in ne bo dalje slepo verjel toku demagogičnih časovnih razmer ter si bo, kar je glavno, umeril svoje korake po lastni premissljenosti.

Res je, da obstoječih 7 ali 8 učnih ur ne zadostuje, da bi se moglo zadostiti gornjim zahtevam, res je tudi, da se učiteljstvo s tem delom povsod ne bo hotelo obteževati.

Izpopolnitev pouka v zmislu predstojenih navodil bi pa bila samo tam mogoča, kjer so dani potrebni predpogoji za to in kjer se v trgovskih in obrtniških krogih najde inteligent, ki bi imel poleg znanja tudi dobro voljo, da predava vajeništvu v omenjenih predmetih. Prepričan sem, da bi na tak način posejano seme padlo na rodovitna tla in vesel bi bil, če bi s temi vrsticami pripomogel do čim višje izobrazbe onih, ki naj bi postali **up in nada naše boljše bodočnosti**.

Ivan Rebek, Celje:

Nekaj za kovače.

Važnost dnevnega reda na obrtnem shodu dne 8. septembra v Ljubljani veva, da se istega udeleži obrtništvo v ogromnem številu. Točke dnevnega reda so vsem znane, radi tega ni treba, da bi se jih tukaj navajalo, ampak na tem shodu se mora vsaj skušati, pokazati, kako je mogoče uveljaviti ne le možnost, ampak celo moč ene strokovne organizacije.

Sicer ne vem, če bo pri kovačih našel moj nasvet pravi odmev, toda pogovor pravi, da beseda ni konj, zato pa z mojim nasvetom še tudi ni vse izrečeno in kdor se hoče posvetiti v tozadevno študijo, najde morda boljši načrt za organizacijo kovačev.

Živimo v času, ko je možnost dana, da dosežejo posamezne stroke obrta lep razmah, če znajo uvaževati trenutni položaj časa, in ta čas je tak, da se veže drug na drugega, se združuje, kartelira, trustira in to pa samo bolj pri dandanašnjih milijarderjih. Včasih smo jim rekli nadesettisočakarji, no, in če se isti znajo, ki jih je manj, zakaj bi se ne mogli kovači vse Slovenije, ki jih je več, saj vendar več glav več vé. Sicer kovači sami pravijo, da je kovaški obrt najtežje organizirati v tem zmislu, da bi organizacija imela gmoten uspeh, in za to se pa vendar gre pri strokovnih organizacijah. Zato si dovoljujem tukaj v našem listu dati majhen nasvet, ki bi pa postal največjega pomena, če kovači, kakor sem že rekel, znajo vpoštevati sedanji tek časa. Vso zadevo si zamislimo v eno samo zadrugo ali pa družbo kovačev vse Slovenije ali celo preko iste. Ta družba si oskrbi potreben kapital ali z deleži in potrebnim jamstvom ali pa družbo z delnicami. Priporočal bi slednje. Ta družba ali zadruga si mora oskrbeti kakih 1.500.000

dinarjev ali približno, kar bi pri tem ogromnem številu kovačev ne bilo težko. S tem kapitalom si napravi lastno tovarno za podkve, katere se sedaj k nam uvažajo, in sicer prilično 200 vagonov na leto (tega je pa gotovo najmanj treba). Podkve te kovaške družbe ali zadruga bi bile zavarovane z varnostno znamko. Kovaška zavest bi pa morala biti toliko trdna, da noben kovač ne pribije nobene podkve, kakor isto, ki jo izdeluje njih tovarna, t. j. z njih znamko. Izključeno je potem, da bi se moglo uvažati niti 100 kg drugih podkev. Tukaj bi bila dana ugodna prilika, pokazati moč kovaške organizacije, njih zavest in ponos, katere moči bi ne mogel zlomiti niti velekapitalistični trust. Ta moj nasvet naj bi vzeli kovači v pretres in naj bi se na obrtniškem shodu dne 8. septembra morda vsaj omenilo, je li bi se ta načrt dal izvršiti ali ne.

Prihodnja številka «Obrtnega Vestnika» bo izšla med ljubljanskim velesejmom dne 5. septembra t. l.

Iz fotografskega obrta.

Povečanje fotografij in nabiranje naročil.

Radi neke prijave je nastalo vprašanje, je li smatrati povečanje fotografij (portretov) za rokodelski obrt in pod kakimi pogoji sme kdo nabirati za povečevalca slik, ki je po poklicu fotograf, naročila pri različnih ljudeh izven sedeža fotografovega obrta.

Portretno fotografiranje je bilo l. 1912. uvrščeno med rokodelske obrte. Povečanje fotografij (portretov) je gotovo smatrati za posel portretnega fotografiranja in torej za rokodelski obrt. To velja seveda tudi takrat, kadar je originalno fotografijo izdelal kdo drugi. Zato je popolnoma napačno, če se povečavanje hoče podrediti prostim obrtom. Kajti kot rokodelstvo veljajo tudi taka opravila, ki tvorijo le del celotnega procesa, n. pr. kopiranje, retuširanje, torej tudi povečavanje portretnih fotografij. Barvno slikanje portretnih fotografij pa je seveda prosti obrt, ker koloracija ne tvori dela fotografskega procesa.

Kdor se torej obrtoma bavi s povečavanjem portretnih fotografij, mora imeti za to obrtni list za rokodelstvo portretnega fotografiranja, ali z drugimi besedami: taka dela sme opravljati le izučen, stalen fotograf.

Nabirati naročila za povečavanje portretnih fotografij pri strankah izven kraja, kjer ima povečevalec stajališče svojega obrta, pa redoma ni dovoljeno niti fotografu samemu, niti njegovemu pooblaščenemu nabiralcu. Tu velja določba drugega odstavka § 59. obrtnega reda, po kateri je iskanje naročil zunaj stajališča pri osebah, pri katerih se ponujano blago ne uporablja v obratovanju, prepovedano. Le če bi stranka v posameznem primeru izrecno pisмено pozvala fotografa, da pride po naročilo, je dovoljena izjema.

Izkazila o rokodelski zaposlenosti za časa vojaškega službovanja.

Obrtni red (§ 14. b) pravi: «Ako se osebe, ki pripadajo vojski, vojni mornarici ali deželni brambi in so redno dovršile učno dobo v kakem obrtu, upo-

rabljajo redno za časa prezenčne službe pri obrtnih opravilih, ki so predmet rokodelskih obrtov, se šteje ta čas kakor delo kot pomočnik v dotičnem rokodelskem obrtu. Enako pravico imajo črnovojniki pod istimi pogoji glede svoje aktivne službe. Predpisi o izkaznicah glede tega dela, ki bodo enako veljavni kakor delavska izpričevala, se izdajo ukazoma.»

Bivše trgovinsko ministrstvo je v sporazumu z brambnim in vojnim ministrstvom leta 1907. izdalo naredbo glede pravkar omenjenih izkaznic. Po tej izstavi vojaška oblast prizadetim certifikat, v katerem je točno označiti čas, ko je bil dotičnik med vojaškim službovanjem zaposlen z opravili, ki so predmet rokodelskih obrtov in ki je vračunati v pomočniško dobo.

Po prevratu, ko se naše vojaške oblasti ne ozirajo več na avstrijske predpise, je le v «vojni ispravi» na kratko označeno, da je bil prizadeti uporabljen tudi kot krojač ali mesar itd. Posebnih izkaznic torej ne izdajajo. Prigodilo se je celo, da je komanda tozadevnih vpis izvršila v delavski knjižici.

Dasi označeno izkazilo ni v redu, se morajo obrtne oblasti z vpoštevanjem danih razmer nanj le ozirati in smatrati izkazano dobo rokodelske zaposlenosti za vračunljivo. Da se je tudi trgovska in obrtniška zbornica postavila v konkretnih primerih na to stališče, je gotovo le pravilno in pravično, četudi se dobe zadruga, ki se temu stališču protivi. — Vendar pa je taka praksa možna le prehodno in je iz spodaj navedenih razlogov nujno potrebno, da se vprašanje posebnih izkaznic, ki bi bile v podatkih točne in zanesljive, čimprej reši v tem zmislu, kakor se je prakticiralo pred prevratom. To ni le v interesu prizadetih rokodelcev, temveč tudi potrebno, da se ne dogajajo napačna vračunavanja in zlorabe.

Kakor povedano, stoji v «vojni ispravi» običajno, da je N. N. služil od tega do tega časa, da se je dobro vedel in da se je uporabljal za krojača. Pri tem manjka označba, v kateri dobi za časa vojaške službe so ga porabljali za rokodelska opravila. Znano je namreč, da novince najprej vsaj nekaj mesecev večbajo in šele pozneje in morda tudi le za krajši čas po dani potrebi pošljejo med profesionaliste. Pri obrtnih prijavah pa radi netočne označbe «vojne isprave» prosilci redno zahtevajo, da se jim vračuna kratkoma doba celotnega vojaškega službovanja, ki traja večkrat čez dve leti, dočim je bil dotičnik zaposlen kot profesionalist morda le par mesecev. Kakor bi ne bilo pravično, da se nezadostno izkazana doba ne vračuna, tako bi tudi ne bilo na mestu, da se prizadetemu računa doba, ko ni opravljal rokodelskih opravil.

Treba je torej, da store pristojne oblasti v sporazumu z vojaškimi oblastmi nemudoma potrebne ukrepe v svrhu zanesljivega in točnega izkazila pri vojakih resnično prestanega službovanja v rokodelski zaposlenosti in točne navedbe, kakšna dela dotične obrtne panoge je prizadeti izvrševal.

Razno.

Listnica upravnistva. Predzadnji številki «Obrtnega Vestnika» smo priložili položnice v svrhu nakazila naročnine za drugo polovico leta, oziroma za vse leto 1923. Dostaj se je pa poslužilo položnic in plačalo naročnino le nekaj naročnikov. Vsak opomin je zaman, zato ponovno resno prosimo, da nam nakažete čimprej naročnino, ker

mora upravništvo izpolnjevati redno svoje dolžnosti napram tiskarni in sotrudnikom. Kdor pa ne bi hotel plačati naročnine, ga prosimo, da nam vrne list in plača zapadlo naročnino. Upravništvo.

Zahvala. Za laskavo počaščenje v «Obrtnem Vestniku» ter za mnogoštevilne čestitke povodom moje 50letnice rojstva se presrečno zahvaljujem z željo, da bi se slovensko obrtništvo še nadalje v ohranitev interesov svojega stanu zavedalo sloge in skupnosti. — S tovariškim pozdravom! Središče ob Dravi, dne 9. avgusta 1923. — Jakob Zadravec.

Zahvala. Gospod Jakob Zadravec, lastnik paromlina, podpredsednik Zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug, svetnik trgovske in obrtniške zbornice itd. v Središču ob Dravi, je povodom svojega 50letnega rojstnega dne daroval tiskovnemu skladu «Obrtnega Vestnika» 1000 Din, za kar se mu upravništvo najsrčneje zahvaljuje z željo, da bi njega dober vzgled našel mnogo posnemalcev. — Upravništvo «Obrtnega Vestnika» v Ljubljani.

Izjava. Podpisano uredništvo izjavlja, da g. Filip Pristou, solastnik trdnice Pristou & Bricelj v Ljubljani, ni članka, priobčenega v našem listu z dne 1. julija 1923., pod naslovom «Združitev ali ločitev» niti napisal, niti ni v katerikoli zvezi z avtorjem imenovanega članka.

Uredništvo «Obrtnega Vestnika».

Znižane vozne obiskevalcem III. Ljubljanskega velesejma. Da se izognejo neprilikom, sporočamo, da imajo posetniki III. Ljubljanskega velesejma na progi Maribor—Ljubljana in Rakek—Ljubljana 50%ni popust v vseh razredih samo na osebnih vlakih in ne na brzovlakih, ker je to vsled prenapolnjenosti brzovlakov v lokalnem prometu vsled pomanjkanja vagonov tehnično neizvedljivo. Vendar to nič ne škoduje, ker so zveze z osebnimi vlaki tako ugodne, da pač ni potreba uporabljati brzih vozov. Poleg 50%nega popusta na vseh osebnih vlakih naše kraljevine pa velja isti popust tudi za direktne brzovlake na progi Djevdjelija—Beograd—Ljubljana, torej na južni železnici od Zagreba do Ljubljane brzovlaka št. 13 in 14.

Imenovanja predsednikov preizkuševalnih komisij. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani je priporočala, da se imenujejo za predsednike izpraševalnih komisij, in sicer za Mizarsko zadrugo v Novem mestu g. Franc Peček, mizarski mojster v Mirni; za Krojaško zadrugo v Ptuj g. Blaž Pihler, krojaški mojster v Ptuj; za Strokovno zadrugo elektrotehnikov v Ljubljani g. inž. Anton Turnšek in kot namestnik predsednika za Zadrugo sobo, črkoslikarjev in pleskarjev v Ljubljani g. Rudolf Stare, črkoslikar pri trdnici Eberl v Ljubljani.

Preizkušnje za tapetniške vajence. Pokrajinska zadruga tapetnikov itd. za Slovenijo v Ljubljani naznanja svojim članom in sedlarskim mojstrom, ki so v posesti obrtne pravice za izvrševanje del, spadajočih pod tapetniški obrt, da se vrši za vajence preizkušnja za pomagala meseca oktobra t.l. Preizkušnja za pomagala je za vsakega vajenca glasom obrtnega reda obvezna. Kraj, dan in začetek preizkušnje se bo objavil pravočasno. Prvič so se vršile preizkušnje za tapetniške pomagale dne 12. in 13. julija t.l. pred pomagalsko preizkuševalno komisijo leta 1921. ustanovljene Pokrajinske zadruge, kateri je predsedoval od obrtnega oblastva imenovani tapetniški mojster g. Ivan Černe v Ljubljani. Kot prisednika sta bila tapetniška mojstra gg. Dragotin Puc in Avgust Pavle ter tapetniški pomočnik g. Rudolf Radovan, vsi v Ljubljani. Klasifikaciji prisostvujoči združni načelnih g. Sluga se je izrekel zadovoljnim nad dosedanjim uspehom preizkušnje in je poudarjal, da je bila ustanovitev Pokrajinske zadruge tapetnikov itd. za Slovenijo

poleg medsebojnega zblizanja in organiziranja njenih članov skrajno potrebna tudi radi preizkuševanja vajencev, kateri se morajo glasom obrtnega reda koncem učne dobe podvreči. Ako se je kak vajenec podvrgel preizkušnji za pomagala, se je to zgodilo le od vajencev onih obrtnikov, ki so pripadali kaki kolektivni zadrugi. Za tukajšnji okoliš ni obstojala nikaka zadruga, radi tega tudi do danes niso bili preizkušeni vajenci tukajšnjih tapetniških mojstrov ter na preizkušnje istih tudi obrtno oblastvo ni polagalo posebne važnosti, kar dokazuje dejstvo, da nimajo pomagalske preizkušnje pomočniki, ki so po letu 1908. prestali učno dobo. Nato je predal združni načelnik besedo predsedniku pomagalske preizkuševalne komisije g. Ivanu Černetu, ki je nagovoril izpraševance sledeče: Ob velevažnem današnjem trenutku, ko je doba izpraševanja pri kraju, mi je čast kot predsednik izpraševalne komisije Vas prisrečno pozdraviti. S tem trenutkom ste dosegli čast, biti naši tovariši v delu. Preizkušnja je sicer dokazala, da manjka še znanja in ročnosti, ki so potrebne za pomagala, vendar je komisija z ozirom na vojne in povojne razmere ter nedostatke obrtnonadaljevalne šole veliko izpregledala, pričakujoč, da te nedostatke v vestnem delu še spopolnite. Želim iz srca vso srečo v bodočnosti in pristavim, da je naš obrt eden najlepših panog obrtništva. V upanju, da si vtisnete te moje odkritosrčne besede dobro v spomin, podajam s tem vsakomur roko kot ljubljenu g. sotrudniku tovarišu. Po zahvali izpraševancev za prelepi nagovor gosp. predsedniku so zapustili isti za preizkušnje določeni prostor. — K preizkušnji se je prijavilo 12 izpraševancev. Na podlagi klasifikacije posameznih članov komisije je izpraševalna komisija sklenila, da je prestalo preizkušnjo šest izpraševancev s prav dobrim, štirje pa z dobrim uspehom. Eden izpraševanec preizkušnje ni prestal, eden pa je odstopil.

Polletni podkovski tečaj na državni podkovski šoli v Ljubljani se prične dne 1. oktobra t.l. Za vstop je vložiti do 15. septembra na ravnateljstvo državne podkovske šole v Ljubljani s kolkom za 13 Din kolkovano prošnjo, ki ji je priložiti: Rojstni in krstni list, domovinski list, zadnje šolsko izpričevalo, učno izpričevalo, npravstveno izpričevalo in ubožni list. Vsako prilogo, če še ni kolkovana, je kolkovati s kolkom za 1 Din. Pouk v podkovski šoli je brezplačen. Učenci dobivajo redno državno podporo ter imajo prosto stanovanje; skrbeti pa morajo sami za hrano in učne knjige.

Dopis z Vrhniko. Dne 15. t. m. se je vršil na Vrhniku protestni shod obrtnikov in trgovcev iz vsega sodnega okraja radi neznosnega obdavčenja. Shod je bil nepričakovano dobro obiskan. Padale so na režim obdavčenja ostre obsodbe, zlasti na to, da je ravno ljubljanska okolica, osobito pa Vrhnika, neprimerno kruto obdavčena. Soglasno se je izvolil odbor, da izroči pismene in ustne pritožbe na najvišje pristojno mesto. Obrtniki in trgovci, posnemajte!

Zadruga urarjev, zlatarjev, optikov, graverjev in pararjev v Ljubljani obvešča svoje člane, da je delegacija ministrstva financ v Ljubljani glasom dopisa št. B II 30/50 z dne 25. junija 1923. v konkretnem slučaju odločila: Vpisi rokodelskih mojstrov v delavske knjižice njihovih uslužbencev so kolka prosti tudi, če vsebujejo učna izpričevala. Za izpričevala, ki se izstavljajo pomočnikom ali pomagalcem, veljajo vobče pravila, kakor za učna izpričevala.

Državna borza dela. Pri vseh Državnih borzah dela v Ljubljani, Mariboru, Ptuj in Murski Soboti je iskalo v preteklem tednu od 29. julija do 4. avgusta 1923. dela 348 moških in 93 ženskih delovnih moči. Delodajalci pa

so iskali 170 moških in 68 ženskih delovnih moči. Posredovanj se je izvršilo 242. Promet od 1. januarja do 4. avgusta 1923. izkazuje 31.418 strank, in sicer 14.314 delodajalcev in 17.104 delojemalcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 9489. — **Dela iščejo:** kovači, livarji, stavbni in strojni ključavničarji, elektromonterji, mehaniki, natakariji, natakarike, peki, mlinarji, mesarji, strojniki, kurjači, mizarji, krojači, šivilje, tovarniški delavci, tovarniške delavke, vajenci, vajenke itd. **V delo se sprejmejo:** gozdni delavci, pečarji, kleparji, ključavničarji, mizarji, pletarji, slaščičarji, tesarji, slikarji, sodavičar, služkinje, kuharice, vajenci itd.

Nov zakon o označbi trgovske korespondence v Franciji. V Franciji stopi s 5. decembrom v veljavo zakon, na podlagi katerega je zavezan vsak trgovec, bodisi Francoz ali inozemec, in vsaka domača in tuja trgovska družba, da označi na fakturah, korespondenci, naročilnicah, cenikih, prospektih in anoncah ime trgovskega sodišča, pri katerem je protokolirana, ter navede svojo vpisno številko v trgovskem registru.

Prodaja raznih odpadkov. Uprava zavoda za izradu vojne odeje v Zagrebu bo prodala dne 10. septembra t. l. potom javne dražbe razne odpadke (od blaga, usnja, pločevine, lesa itd.). Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

Taksa za učna izpričevala in izpričevala za pomočnike in pomagalice. Finančna delegacija v Ljubljani je v nekem konkretnem slučaju glede taksne dolžnosti izpričeval odločila sledeče: Vpisi rokodelskih mojstrov v delavsko knjižico njihovih uslužbencev so kolka prosti tudi, če vsebujejo **učna izpričevala**. Za izpričevala, ki se izstavljajo pomočnikom ali pomagalcem, veljajo vobče ista pravila kakor za učna izpričevala.

Zapisnik rednega združnega zbora Pokrajinske zadruge tapetnikov, preprogarjev, izdelovalateljev žimnic in izdelovalateljev posteljnine za Slovenijo v Ljubljani se je vršil dne 14. junija 1923. ob 17. uri na Gosposvetski cesti št. 14 v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: 1.) Pozdrav in poročilo načelnika. 2.) Prečitanje zapisnika ustanovnega združnega zbora. 3.) Poročilo tajnika. 4.) Poročilo blagajnika. 5.) Poročilo računskih preglednikov za leto 1922. 6.) Proračun za leto 1923. 7.) Volitev preglednikov računov za leto 1923. 8.) Izprememba združnih pravil. 9.) Določitev združne doklade za leto 1923. 10.) Sklepanje glede članstva »Deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani«. 11.) Raznoterosti. Ker je združni zbor nesklepčen, naznanja načelnika namestnik g. Sluga, da se isti vrši uro pozneje ne glede na število članov. Nato so se oglasili k besedi od vabljenih sedlarjev, kateri izvršujejo dela, spadajoča v tapetniško stroko, zborovanja se udeleženci sedlarji in ugovarjajo, da bi morali biti člani tudi zadruge tapetnikov. G. Sluga odgovarja na istih ugovor, da se ne bo zahteval pristop onih dosedanjih sedlarjev, kateri izvršujejo na podlagi enega obrtnega lista sedlarstvo in tapetništvo, pač pa bodo morali biti včlanjeni v zadrugi tapetnikov itd. oni sedlarji, kateri imajo dva obrtna lista, in sicer za sedlarstvo in za tapetništvo. Nato predlaga načelnik Deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug g. Franchetti, da bi se zadruga sedlarjev in sorodnih obrtov ter zadruge tapetnikov itd. spojili v enotno zadrugo, in utemeljuje svoj predlog. G. Sluga se protivi temu predlogu z navedbo stvarnih razlogov. Na glasovanje dani predlog, da bi se spojili imenovani zadrugi, je propadel. Ko je po enournem čakanju otvoril g. Sluga zborovanje, so se odstranili z zborovanja navzoči sedlarji, češ, da se ne čutijo člani zadruge. Nato

javlja g. Sluga, da odvarja današnje zborovanje kot načelnika namestnik iz razloga, ker je prevzel pred kratkim funkcijo vsled bolehanja odstopivšega izvoljenega načelnika g. Šebra, ter javlja, da bo danes treba poleg ostalega združnega načelstva popolniti tudi izpraznjeno mesto načelnika. Preden poda poročilo o delovanju zadruge za leto 1922., pozdravi navzoče gg. člane kakor tudi g. dr. Kodra kot zastopnika obrtne oblasti in g. Franchettija kot načelnika Deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani, katere predstavi zborovalcem ter se zahvali vsem, ki so se odzvali vabilu na današnje zborovanje. Istega predlog, da se imenujeta overovateljem zapisnika gg. Mohar in Sajovic, se sprejme. Zboru naznanja, da je bilo obveščeno o sklicanju zbora tudi združno nadzorništvo, katero pa ni zastopano. Nato omenja, da se z izvršilno uredbo ministrstva trgovine in industrije razširja delokrog zadruge na vse območje pokrajinske uprave za Slovenijo. Ker pa je na protest Zveze južnoštajerskih zadrug v Celju in nekaterih obrtnih zadrug v bivši Spod. Štajerski bilo dano prizadetim obrtnikom v področju bodoče mariborske oblasti na prosto voljo, da pristopijo k novoustanovljenim pokrajinskim zadrugam ali pa ostanejo še naprej včlanjeni v dosedanjih kolektivnih zadrugah, se je z ozirom na to omejil delokrog le na območje bodoče ljubljanske oblasti. Poleg resne in dobre volje načelstva v dosego namena zadruge podarja, da je neobhodno potrebno v dosego rednega poslovanja, da vrše tudi člani svoje članske dolžnosti, ki so jih nekateri člani zanemarjali, kar se v bodoče ne sme več dogajati. Načelstvo ni imelo rednih sej, sklicevalo jih je le, kadar je bila za to potreba. Za uspešno delovanje zadruge so pa poleg požrtvovalnosti načelstva potrebna tudi denarna sredstva, ki jih pobira zadruga iz raznih naslovov. Kljub na ustanovnem združnem zboru nepredvidenim izdatkom za honoriranje pisarniške moči, katero je nastavilo načelstvo za izvrševanje združnih administrativnih del, katera ne bi mogel izvrševati za tajnika izvoljeni član g. Pavle, ne da bi bil oviran v svojem poklicu, so se vendar krili ti izdatki. Te izdatke bo treba v bodoče sprejeti v proračun. Zato je sklenilo načelstvo zvišati nekatere združne pristojbine, določiti pa tudi pristojbino za preizkušnjo pomagalice za one pomočnike, ki so dovršili učno dobo po letu 1908., pa se niso po končani učni dobi podvrgli preizkušnji in se naknadno javili, da popolne izkaz svoje usposobljenosti za podelitev obrtne pravice. Ker je bila zadruga ustanovljena v letu 1922., torej za enkrat ne more zaznamovati večjih uspehov, da si je storilo načelstvo svojo dolžnost. Preden konča poročilo, prosi gg. člane, da se omeje na kratke debate pri razpravljanju točk dnevnega reda, ker je ta precej obsežen, ter želi, da ohranijo gg. člani enako zaupanje danes izvoljenemu načelniku in ostalim članom načelstva kakor do sedaj, in zagotavlja, da bo načelstvo zastavilo vse moči v korist združnih članov. Ker se ni nihče več oglašil k besedi, se smatra poročilo za odobreno in se zahvali v imenu ostalih članov načelstva dosedanjemu odstopivšemu načelniku za njegovo delovanje pri zadrugi. Po odobrenem prečitanem zapisniku ustanovnega združnega zbora poroča tajnik, da se je vsled omejitve delokroga zadruge na območje bodoče ljubljanske oblasti skrcilo število članov, katero je znašalo koncem leta 1922. 45, všteti sedlarske mojstre, ki izvršujejo rokodelska dela poklicev, včlanjenih v zadrugi. Preteklega leta se je vršil ustanovni občni zbor zadruge. Sklicalo se je 13 sej, ki so bile z eno izjemo vse sklepne. Uvedli so se sestanki na

14 dni. Zoper nekaj fušarjev so se vložile ovadbe radi kršenja določil obrtnega reda. Obsojen je bil le eden na znesek 50 Din. Postopanje proti enemu ovadencu se je ustanovilo, ker je prijavil obrt. Ostale ovadbe še niso rešene, ker se vrše še poizvedbe. (Konec prih.)

Listnica uredništva. Obrtni zadrugi krojačev in čevljarjev v Slovenjgradcu na vprašanje z dne 11. avgusta t. l. Trgovec, ki ima obrtni list za prodajo manufakture, odnosno čevljev, sme za svojo zalogo brez nadaljnega naročiti izdelavo obleke ali čevljev pri upravičenih obrtnikih in te izdelke nato iz zaloge prodajati. On sme v ta namen dati tudi svojo lastno sirovino (sukno ali usnje).

Izdajatelj konzorcij «Obrtnega Vestnika».
Odgovorni urednik Engelbert Franchetti.
Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.

**KOLESA
IN VSE POTREBŠČINE**
VAM NUDI NAJcenejše in NAJBOLJŠE

● **J. GOREC** ●
LJUBLJANA

PALAČA LJUBLJANSKE KREDITNE
BANKE

ODON KOUTNY
specijalna
trgovina z orodjem in
tehničnimi potrebščinami
— **Ljubljana** —
Kolodvorska ulica 28

prodaja
vsled predstoječe preselitve
v lastne, novourejene
prostore na
Aleksandrovo cesto 7
razno orodje in tehnične
predmete s posebnim
popustom.

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG
d. d.
== **v Ljubljani** ==

prodaja PREMOG iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih, po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja, in razpečava na debelo

◆ **inozemski premog in koks** ◆

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški, in črni premog ter brikete.

Naslov:
Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15/II.

Kreditno društvo

Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila

na menice in kredite

v tekočem računu

vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

IVAN ZAKOTNIK

mestni tesarski mojster

Telefon
št. 379.

LJUBLJANA

Telefon
št. 379.

Dunajska cesta 46.

.....

Usakournstna tesarska dela, moderne lesne
staube, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne,
cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice,
leženice, paviljoni, verande, lesene ograje itd.

Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.

Parna žaga. — Tovarna furnirja.

Obrtna banka v Ljubljani

Kongresni trg št. 4

Telefon št. 508

Telefon št. 508

Račun pri poštno-ček. zavodu št. 12.051

Daje kredite v obrtne surhe po izrednih pogojih, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo počenši s 1. novembrom 1922. za pol odstotka

višje, torej s

5%

od dne vloge do dne dviga.

Strojne tovarne in livarne, d. d.

..... v Ljubljani, Dunajska cesta št. 35

Brzjav: Stroj

Telefon št. 142 in 230

Stroji za obdelovanje lesa

Turbine

Sesalke

Transmisije

Armature

Zvonovi

Železolivarna

Kovinska

FRAN RAVNIKAR

LJUBLJANA

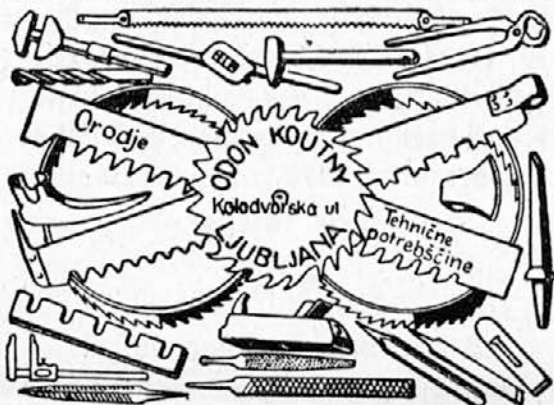
Linhartova ulica št. 25.

Stavbeno in umetno tesarstvo, stavbeno mizarstvo, parna žaga in lesna industrija.

Parna in električna gonilna sila.

Telefon št. 415.

Poštni čekovni rač. 11.428.

JADRANSKA BANKA

Beograd.

Dionička glavnica: Din 60,000.000—

Rezerva: Din 30,000.000—

PODRUŽNICE:

Bled,	Jesenice,	Prevalje,
Cavtat,	Korčula,	Sarajevo,
Celje,	Kotor,	Šplit,
Dubrovnik,	Kranj,	Šibenik,
Hercegnovi,	Ljubljana,	Tržič.
Jelsa,	Maribor,	Zagreb.
	Metković,	

— AMERIKANSKI ODIO —

Naslov za brzojave: JADRANSKA.

Afiliirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zader,
Frank Sakser State Bank, Cortlandt Street 82.
 New-York City. **Banko Yugoslavo de Chile,**
 Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Puerto Natalos,
 Porvenir.

Ustanovljena 1900.

Ljubljanska kreditna banka

== Ljubljana, Dunajska cesta v lastni palači ==

Delniška glavnica Din 25,000.000 —== Rezervni zakladi: Din 20,000.000

Sprejema vloge na tekoči račun in na vložne knjižice ter jih obrestuje najugodnejše. Podeljuje vsakovrstne kredite, eskontuje menice in devize, daje predujme. Izvršuje nakup in prodajo vrednostnih papirjev, valut in deviz. Otvarja akreditivo in izdaja kreditna pisma na tu- in inozemstvo. Oddaja Safes deposits in shranjuje vrednote. Izvršuje sploh vse bančne posle najkulantnejše.

Čekovni račun št. 10.509

Brzojavni naslov: Banka Ljubljana

Telefon št. 261, 413, 502, 503 in 504

Podružnice:

Brežice
 Celje
 Gorica

Kranj
 Maribor
 Metković

Novi Sad
 Ptuj
 Sarajevo

Split
 Trst